

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 368/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Peružek, s. r. o., Hollého 20, Hlohovec, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Peter Peružek, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Sp 31/2013 a jeho rozsudkom z 1. októbra 2014 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžo 22/2015 a jeho rozsudkom z 29. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou

namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Sp 31/2013 (ďalej aj „napadnutý postup krajského súdu“) a jeho rozsudkom z 1. októbra 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžo 22/2015 (ďalej aj „napadnutý postup najvyššieho súdu“) a jeho rozsudkom z 29. júna 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Okresný úrad Bratislava, pozemkový a lesný odbor [pôvodne Obvodný pozemkový úrad v Bratislave (ďalej len „odporca“ alebo „obvodný pozemkový úrad“)] rozhodnutím č. k. 2630/04, Zn.: R3-6308/12/1464/07/MBE z 30. novembra 2012 (ďalej len „opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie odporcu“) na základe zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „reštitučný zákon“) rozhodol v prvom výroku o tom, že sťažovateľ je v podiele 3/4 k celku dedičom po oprávnenej osobe [REDAKOVANÉ] (ďalej len „oprávnená osoba“) v zmysle § 2 ods. 1 a ods. 2 písm. c) reštitučného zákona a spĺňa podmienky uvedené v § 3 ods. 1 písm. j) reštitučného zákona a v druhom výroku o tom, že pozemok nachádzajúci sa v pôvodnom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „reštituovaný pozemok“) nie je možné v zmysle § 4 ods. 1 reštitučného zákona vydať, a preto sťažovateľovi priznal právo na náhradu. Z dôvodu, že náhrada v sume 11 171,83 € už bola 8. februára 2006 vyplatená oprávnenej osobe, odporca v treťom výroku rozhodnutia v zmysle § 3 ods. 5 reštitučného zákona uložil sťažovateľovi povinnosť vrátiť štátu sumu 376,36 € (ďalej len „kúpna cena reštituovaného pozemku“), ktorá predstavuje 3/4 z kúpnej ceny reštituovaného pozemku vyplatenej na základe kúpnych zmlúv, ktoré boli podľa prvého výroku tohto rozhodnutia uzavreté v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok [dôvod reštitúcie podľa § 3 ods. 1 písm. j) reštitučného zákona].

3. Proti tomuto rozhodnutiu odporcu (správneho orgánu) podal sťažovateľ opravný prostriedok, o ktorom krajský súd rozhodol tak, že napadnutým rozsudkom potvrdil opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie odporcu a sťažovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

4. Krajský súd v prerokúvanej veci dokazovanie nedoplnil, oboznámil sa však s obsahom administratívneho spisu odporcu, z obsahu ktorého zistil, že *«reštituovaný pozemok, aktuálne vo vlastníctve zúčastnenej osoby 1/ (hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, pozn.), bol prevedený do vlastníctva zúčastnenej osoby 2/ na základe kúpnych zmlúv zo dňa 21.11.1973. Tieto boli na základe rozhodnutia odporcu R/2630/2004/Os zo dňa 27.12.2004 vyhodnotené ako uzatvorené v tiesni, oprávnenej osobe bolo priznané právo na náhradu za reštituovaný pozemok v súlade s § 6 ods. 2 reštitučného zákona a zároveň bola táto zaviazaná vrátiť kúpnu cenu reštituovaného pozemku zodpovedajúcu jej podielu - t.j. 376,36 eur. Ako to preukazuje oznámenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 23.10.2012 založené v administratívnom spise, táto kúpna cena nebola vrátená. V spise sa ďalej nachádza vyjadrenie zúčastnenej osoby 3/ (Slovenský pozemkový fond, Bratislava, pozn.) zo dňa 17.10.2012 spolu s platobným príkazom, podľa ktorého bola oprávnenej osobe náhrada v zmysle rozhodnutia odporcu R/2630/2004/Os zo dňa 27.12.2004 riadne vyplatená, a to v sume 11.171,83 eur. Predmetné rozhodnutie bolo na základe rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Sp/80/2005-32 zo dňa 1.3.2007 právoplatného dňa 15.3.2007 (ďalej len „rozsudok 3Sp/80/2005“) zrušené. Nastal teda právny stav, kedy oprávnená osoba obdržala finančnú náhradu, avšak nevrátila kúpnu cenu reštituovaného pozemku (podľa neprávoplatného rozhodnutia).*

Po smrti oprávnenej osoby podala zúčastnená osoba 3/ (Slovenský pozemkový fond, Bratislava, pozn.) voči navrhovateľovi na príslušný súd žalobu o vrátenie vyplatenej náhrady (t.j. vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu zrušenia rozhodnutia odporcu R/2630/2004/Os zo dňa 27.12.2004). Túto však súd zamietol z dôvodu, že náhrada bola vyplatená oprávnenej osobe, na strane ktorej vzniklo bezdôvodné obohatenie, avšak navrhovateľ za tento záväzok podľa výsledkov dedičského konania (s poukazom na § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka) nezodpovedá. V spise bolo založené aj predmetné

právoplatné dedičské uznesenie 2D/129/2009, právoplatné dňa 14.9.2009, ktorým súd v zmysle § 175h ods. 1 O.s.p. rozhodol o zastavení konania.».

5. Krajský súd preskúmal opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie odporcu v rozsahu námietok vznesených sťažovateľom v podanom návrhu, ako aj prednesených na pojednávaní a dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné. Po ich riadnom preskúmaní a vyhodnotení bol súd toho názoru, že toto rozhodnutie nemá také nedostatky, ktoré by boli dôvodom pre zrušenie napadnutého rozhodnutia.

6. Krajský súd považoval za potrebné uviesť, že námietky sťažovateľa týkajúce sa prvého a druhého výroku opravným prostriedkom napadnutého rozhodnutia odporcu sú vo vzťahu k meritu veci *«irelevantné a nemožno ich subsumovať ani pod jeden z možných dôvodov zrušenia napadnutého rozhodnutia vymedzených v § 250j ods. 2 písm. a) - e), resp. v § 250j ods. 3 O. s. p. Aj napriek uvedenému súd tieto námietky riadne vyhodnotil.*

Námietka navrhovateľa, podľa ktorej mal byť navrhovateľ označený ako právny nástupca a nie ako dedič, je z pohľadu súdu nedôvodná a irelevantná. A to nielen z toho dôvodu, že oba pojmy sú pre účely reštitučného zákona obsahovo totožné, ale i preto, že označenie „dedič po oprávnenej osobe“ v napadnutom rozhodnutí je i z pohľadu skutočného postavenia navrhovateľa v konaní pred odporcom správne. Okrem toho, podľa dedičského rozhodnutia navrhovateľ patril do okruhu dedičov - bol závetným dedičom po poručiťovi (oprávnenej osobe), a to bez ohľadu na skutočnosť, že poručiťel nezanechal žiaden majetok.

Taktiež absencia výrazu „podmienok“ na konci znenia prvého výroku nemá žiaden právny význam vo vzťahu k zákonnosti napadnutého rozhodnutia, jedná sa totiž o zrejmú chybu v písaní, ktorá nemá za následok zmätočnosť či nezrozumiteľnosť výroku a je ju navyše možné odstrániť postupom podľa § 47 ods. 6 správneho poriadku. Ako to vyplýva z obsahu podaného návrhu, obsah (zmysel, význam) tohto znenia výroku navrhovateľ pochopil. Z toho istého dôvodu sú absolútne irelevantnými i námietky navrhovateľa prednesené na pojednávaní, v rámci ktorých poukázal, bez uvedenia akéhokoľvek súvisu s meritom veci, na chybné uvedené údaje v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Navyše

tieto, na pojednávaní prednesené námietky, boli prezentované po uplynutí zákonnej odvolacej lehoty.».

Požiadavku sťažovateľa doplniť do druhého výroku opravným prostriedkom napadnutého rozhodnutia odporcu informáciu, že náhrada bola vyplatená na základe neprávoplatného rozhodnutia, považoval krajský súd taktiež za neopodstatnenú, a to z dôvodu, že *„tento výrok v dotknutej časti jasne a zrozumiteľne udáva dôvod, prečo k faktickému vyplateniu náhrady neprichádza. Uvádzanie príslušných právnych noriem a skutočností, ktoré sú obsahom odôvodnenia, do výroku rozhodnutia je nadbytočné a mohlo by mať za následok jeho neprehľadnosť (nezrozumiteľnosť).“*.

Krajský súd nepovažoval za relevantnú ani námietku sťažovateľa týkajúcu sa zúčastnených osôb v správnom konaní, ktoré podľa sťažovateľa *„nesplňajú žiadnu z podmienok účasti uvedení v správnom poriadku. Navrhovateľ ani neuviedol, akým spôsobom by mala mať táto vada vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Argumentácia navrhovateľa vychádzajúca z obsahu napadnutého rozhodnutia ako i z rozhodnutia odporcu R/260/2004/Os zo dňa 27.12.2004 (pokiaľ ide o zúčastnenú osobu 3/) nemá žiadne opodstatnenie a právny základ. Zúčastnená osoba 1/ je momentálne vlastníkom reštituovaného pozemku a jej účasti je dané samotným zákonom o reštitúcii Zúčastnená osoba 2/ (ZOO Bratislava, pozn.) je jeho užívateľom - okrem toho vystupovala ako kupujúci v kúpnych zmluvách, ktoré boli podľa navrhovateľa (a i v zmysle napadnutého rozhodnutia) uzatvorené v tiesni a teda boli hlavným dôvodom reštitúcie podľa § 3 ods. 1 písm. j) reštitučného zákona. Účasti zúčastnenej osoby 3/ možno jasne vyvodiť zo zákona o reštitúcii a nemožno ju opomenúť, v tomto konkrétnom prípade už aj z toho dôvodu, že práve Slovenský pozemkový fond mal v zmysle § 6 ods. 5 uvedeného zákona poskytnúť navrhovateľovi finančnú náhradu (a reálne ju i poskytol na základe i keď neprávoplatného rozhodnutia odporcu R/2630/2004/Os zo dňa 27.12.2004). Je teda viac než nepochybné, že všetky zúčastnené osoby v priebehu správneho konania splňali všeobecnú definíciu účasti v zmysle § 14 správneho poriadku.“*.

Jediná námietka sťažovateľa, ktorú prezentoval v podanom návrhu a ktorá mohla mať podľa názoru krajského súdu vplyv na zákonnosť opravným prostriedkom napadnutého rozhodnutia odporcu, spočívala v napádanej nesprávnosti tretieho výroku tohto rozhodnutia. Sťažovateľ bol totiž toho názoru, že v zmysle § 3 ods. 5 reštitučného zákona *„možno kúpnu*

cenu za reštituovaný pozemok vrátiť výlučne v prípade, ak došlo k navráteniu reštituovaného pozemku. Okrem toho uviedol, že z dôvodu ukončenia dedičského konania po poručiteľovi - oprávnenej osobe zastavením pre nemajetnosť túto kúpnu cenu nemožno, s poukazom na § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka, od neho akýmkoľvek spôsobom vymáhať. Navrhovateľ pritom poukázal na dôvody zamietnutia návrhu v konaní 8C/32/2009, ktoré podľa jeho názoru možno aplikovať i v tomto prípade.“

Podľa § 3 ods. 5 reštitučného zákona je oprávnená osoba povinná po navrátení vlastníctva k pozemku zaplatiť štátu nedoplatok prídelovej ceny, za ktorú ju pôvodne získal; obdobne je povinná vrátiť kúpnu cenu alebo náhradu, ktorú jej štát alebo iná právnická osoba pri prevode pozemku vyplatila, ako aj náhradu za zhodnotenie pozemku. Lehotu na zaplatenie určí obvodný pozemkový úrad. Podľa § 3 ods. 7 reštitučného zákona rozhodnutie o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu, ktorým bolo rozhodnuté o nároku oprávnenej osoby, ktorej vznikla povinnosť podľa odsekov 5 alebo 6, zasiela obvodný pozemkový úrad po nadobudnutí jeho právoplatností Ministerstvu financií Slovenskej republiky na účely vymáhania pohľadávok štátu. V tejto súvislosti krajský súd uviedol: *«Pokiaľ ide o výklad § 3 ods. 5 reštitučného zákona, súd sa v plnej miere stotožňuje s právnym názorom odporcu a zúčastnenej osoby 3/, t.j. že tento je nutné vykladať v súvislosti s § 3 ods. 7 reštitučného zákona. Teda že pod navrátením vlastníctva k pozemku je nutné rozumieť aj priznanie práva na (finančnú) náhradu za reštituovaný pozemok, ktorý nebolo možné navrátiť z dôvodov ustanovených v § 6 reštitučného zákona o reštitúcii. Okrem toho, že takýto právny záver je logickým vo vzťahu k obsahu a k účelu reštitučného zákona, možno ho vyvodiť i z predmetu zákona formulovaného v ust. § 1 zákona o reštitúcii, ktorým je navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré neboli vydané podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov. Ak by totiž zákonodarca pod pojmom „navrátenie vlastníctva k pozemkom“ nerozumel pre účely tohto zákona (t.j. vrátane § 3 ods. 5) aj formu reštitúcie poskytnutím finančnej náhrady, túto by upravil v osobitnom zákone, resp. by ju pojmovo z toho ustanovenia (predmetu zákona) vylúčil. I v prípade vyplatenia finančnej náhrady sa jedná o spôsob plnenia reštitučného nároku v zmysle reštitučného zákona. Navrhovateľ je teda ako osoba oprávnená podľa § 2 ods. 2 písm. c) reštitučného zákona povinný v zmysle § 3 ods. 5 uvedeného zákona vrátiť kúpnu cenu reštituovaného pozemku, ktorá bola*

vyplatená oprávnenej osobe na základe kúpnych zmlúv uzatvorených so zúčastnenou osobou 2/ dňa 21.11.1973.»

K námietke sťažovateľa týkajúcej sa dedičského konania po oprávnenej osobe (poručiteľovi) zastaveného z dôvodu nemajetnosti poručiteľa (a teda podľa názoru sťažovateľa, nemal by s poukazom na § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka vrátiť kúpnu cenu reštituovaného pozemku) krajský súd uviedol, že „v zmysle uvedeného ustanovenia sa zodpovednosť dedičov týka iba dlhov, ktoré vznikli do okamihu smrti poručiteľa. Závazok - povinnosť vrátenia kúpnej ceny reštituovaného pozemku vzniká až momentom právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, povinnou osobou je pritom podľa § 2 ods. 2 písm. c) reštitučného zákona výlučne navrhovateľ, ktorému bolo za splnenia zákonných podmienok priznané právo na (už oprávnenej osobe vyplatenú) náhradu ako to vyplýva z enunciatu napadnutého rozhodnutia. Súd považuje za potrebné dodať, že rozhodnutie odporcu R/2630/2004/Os zo dňa 27.12.2004, na základe ktorého bola oprávnená osoba (poručiteľ) povinný vrátiť kúpnu cenu reštituovaného pozemku nikdy nenadobudlo právoplatnosť a dňa 15.3.2007 bolo zrušené na základe rozsudku 3Sp/80/2005. Ako je zjavné i z administratívneho spisu, oprávnená osoba túto sumu nikdy nevrátila (oznámenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 23. 10. 2012 založeného v administratívnom spise odporcu.) V tejto súvislosti súd poznamenáva, že v prípade, ak by oprávnená osoba (p. ██████████) kúpnu cenu vrátil za svojho života (v zmysle zrušeného rozhodnutia odporcu R/2630/2004/Os zo dňa 27.12.2004), aktuálne by odporca navrhovateľovi (logicky) neuložil túto kúpnu cenu opätovne vrátiť.“

Pokiaľ išlo o konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 8 C 32/2009, na ktoré v uvedenej súvislosti poukázal sťažovateľ, jeho predmetom bolo podľa krajského súdu „vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na strane oprávnenej osoby z dôvodu plnenia (vyplatenie finančnej náhrady) na základe titulu, ktorý časom odpadol (t. j. zrušené rozhodnutie R/2630/2004/Os zo dňa 27.12.2004). V uvedenom prípade bola argumentácia súdu založená na § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka namieste, nakoľko bezdôvodné obohatenie na strane oprávnenej osoby (poručiteľa) vzniklo ešte pred jej smrťou a teda navrhovateľova povinnosť vydať toto bezdôvodné obohatenie priamo závisela od výsledkov dedičského konania. Ako už bolo uvedené vyššie, povinnosť vrátiť kúpnu cenu reštituovaného pozemku za života oprávnenej osoby (poručiteľa) ešte neexistovala a teda

neexistuje ani dôvod, prečo by mal byť tento záväzok navrhovateľa posudzovaný v súvislosti konaním po poručiťovi (oprávnenej osobe). Označenie navrhovateľa ako dedič, resp. právny nástupca oprávnenej osoby možno v tomto prípade chápať len v intenciách reštitučného zákona.“.

7. V odvolaní podanom proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľ namietal svoje označenie v rozhodnutí v tom smere, že v ňom nemal byť označený ako „*dedič po oprávnenej osobe*“, ale ako „*právny nástupca na základe dedičského konania po oprávnenej osobe*“. Ďalej uviedol, že v prvom výroku je na konci chyba v písaní, pretože omylom vypadlo slovo „*podmienok*“. Koniec vety má preto správne znieť takto: „*v dôsledku kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.*“ Sťažovateľ ďalej v podanom odvolaní žiadal o doplnenie druhého výroku napadnutého rozhodnutia o označenie, že náhrada bola vyplatená na základe neprávoplatného rozhodnutia odporcu č. k. R/2630/2004/Os z 27. decembra 2004 s odkazom na reštitučný zákon, podľa ktorého možno finančnú náhradu poskytnúť len na základe právoplatného rozhodnutia. Nesprávnosť tretieho výroku podľa názoru sťažovateľa spočívala v tom, že z § 3 ods. 5 reštitučného zákona vyplýva, že vo výroku uvedená suma by sa mala vrátiť len v prípade navrátenia reštituovaného pozemku. Okrem toho uviedol, že odporca nesprávne vyhodnotil dedičské konanie po oprávnenej osobe ako poručiťovi, t. j. uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2 D 129/2009-33, Dnot 15/2009 zo 14. septembra 2009, podľa ktorého bolo dedičské konanie zastavené z dôvodu nemajetnosti poručiťovi, a teda odporca nie je oprávnený s poukazom na § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka požadovať od navrhovateľa kúpnu cenu reštituovaného pozemku. V závere namietal účasť zúčastnených osôb v správnom konaní, ktoré podľa neho nespĺňali žiadnu z podmienok účasti uvedenú v zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

8. Najvyšší súd o odvolaní sťažovateľa rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil. Zrekapituloval pritom nesporné fakty prerokúvanej kauzy, podstatu relevantných ustanovení právnych predpisov a uzavrel, že sťažovateľovo

odvolanie neobsahuje žiadne nové právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

9. Sťažovateľ podanou sťažnosťou napáda ako rozsudok krajského súdu, tak aj najvyššieho súdu, ako aj postup, ktorý predchádzal ich vydaniu, pričom jeho argumenty sa vo svojej podstate zhodujú s tými, ktoré uplatnil v odvolaní podanom proti napadnutému rozsudku krajského súdu, a to z dôvodu, že *«tak v konaní pred správnym orgánom ako aj v konaní pred súdom došlo k nesprávnemu právnemu označeniu sťažovateľa resp. účastníka konania [REDAKOVANÉ] ako dediča po oprávnenej osobe, pričom označenie účastníka má byť „právnym nástupcom na základe dedičského konania po oprávnenej osobe [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]“.* Sťažovateľ trvá na správnom označení sťažovateľa ako právneho nástupcu na základe dedičského konania po oprávnenej osobe [REDAKOVANÉ] je dôležité najmä pre posúdenie toho, či sťažovateľ má vrátiť kúpnu cenu reštituovaného pozemku...».

10. Sťažovateľ ďalej poukazuje na to, že *„prvostupňový súd ako aj odvolací súd nesprávne posúdili účastníctvo Hlavného mesta SR Bratislava, Zoologickej záhrady v Bratislave a Slovenského pozemkového fondu Bratislava, pretože z definície účastníctva podľa zákona č. 71/1967 Zb. Správny poriadok v znení neskorších predpisov vyplýva, že konajúci orgán musí v každom okamihu skúmať, či konkrétna fyzická alebo právnická osoba je účastníkom konania. Z tohto vyplýva, že po rozhodnutí Obvodného pozemkového úradu v Bratislave č. 2630/2004 zo dňa 30.11.2012 bolo rozhodnuté vo veci navrátenia vlastníctva k pozemkom uplatneného oprávnenu osobou a z tohto dôvodu Hlavné mesto SR Bratislava, Zoologická záhrada v Bratislave a Slovenský pozemkový fond Bratislava nemôžu byť žiadnym účastníkom konania. Pri vydaní uvedeného rozhodnutia nebola a nie je Zoologická záhrada v Bratislave dotknutým subjektom a nespĺňala žiadnu z podmienok účastníctva uvedenú v Správnom poriadku, nakoľko uvedený pozemok nebolo možné vydať a mohlo dôjsť podľa ustanovení zákona č. 503/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov len k vydaniu náhradného pozemku vo vlastníctve štátu v primeranej bonite resp. vyplateniu peňažnej náhrady. Z uvedeného dôvodu Zoologická záhrada v Bratislave nie je a nikdy nemala byť účastníkom konania. Zároveň uvádzam, že pri vydaní uvedeného rozhodnutia zo dňa 30.11.2012 nebol a nie je Slovenský pozemkový fond dotknutým subjektom a nespĺňal*

žiadnu z podmienok účasti uvedení v Správnom poriadku, nakoľko náhrada za uvedený pozemok už zo samotného výroku bol vyplatený oprávnenej osobe už na základe rozhodnutia č. k. R/2630/2004/0s zo dňa 27.12.2004. Z uvedeného dôvodu Slovenský pozemkový fond nie je a nikdy nemal byť účastníkom konania... Z dôvodu, že prvostupňový súd ponechal vyššie uvedené subjekty účastníkmi konania rovnako aj odvolací súd, zaťažili predmetné rozsudky vadou, nakoľko došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci...“.

11. Podľa názoru sťažovateľa «nesprávnym posúdením prvostupňového súdu ako aj odvolacieho súdu zostal nedotknutý aj pôvodný výrok č. III. predmetného rozhodnutia správneho orgánu, ktorý zaviazal sťažovateľa na vrátenie kúpnej ceny, ktorú prvostupňový súd odôvodnil tým, že z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov vyplýva, že „oprávnená osoba je povinná po navrátení vlastníctva k pozemku zaplatiť štátu nedoplatok prídellovej ceny, za ktorú ju pôvodne získal; obdobne je povinná vrátiť kúpnu cenu alebo náhradu, ktorú jej štát alebo iná právnická osoba pri prevode pozemku vyplatila, ako aj náhradu za zhodnotenie pozemku. Lehotu na zaplatenie určí obvodný pozemkový úrad“, pričom prvostupňový súd ako aj odvolací súd uviedli, že ak by zákonodarca považoval pod pojmom navrátenie vlastníctva k pozemkom aj formu reštitúcie poskytnutím finančnej náhrady, túto by teda buď podľa súdov upravili v osobitnom zákone alebo by ju vylúčili. Záver prvostupňového súdu ako aj odvolacieho súdu je taký, že i vyplatenie finančnej náhrady je spôsobom plnenia reštitučného nároku v zmysle reštitučného zákona. Z tohto teda súd vyvodil povinnosť sťažovateľa vrátiť kúpnu cenu. K tomuto tvrdeniu súdov uvádzam, že nesprávne posúdili uvedenú vec, nakoľko tak správny orgán ako aj súd môžu konať len v zmysle zákona a v jeho medziach, čo vyplýva z článku 2 ods. 1 Ústavy SR, ktorá upravuje, že „Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“. Nie je možné ani výkladom súdu priznávať povinnosti, ak nie sú výslovne upravené v zákone. Z tohto dôvodu sú výklady súdov v rozpore s právnou úpravou, kde sa jednoznačne uvádza, kedy a za akých okolností musí oprávnená osoba po navrátení vlastníctva k pozemku zaplatiť štátu nedoplatok prídellovej ceny, za ktorú ju pôvodne

získala; obdobne je povinná vrátiť kúpnu cenu alebo náhradu, ktorú jej štát alebo iná právnická osoba pri prevode pozemku vyplatila, ako aj náhradu za zhodnotenie pozemku, pričom lehotu na zaplatenie určí obvodný pozemkový úrad. Nikde nie je ustanovené vrátenie kúpnej ceny v tomto posudzovanom prípade...».

12. Na základe uvedeného sťažovateľ tvrdí, že odôvodneniu napadnutého rozsudku najvyššieho súdu chýba komplexné právne posúdenie veci a podstatná časť jeho námietok uplatnených v odvolaní bola v rozhodnutí odvolacieho súdu vyriešená tak, že sa odvolací súd priklonil k odôvodneniu rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je arbitrárne a naznačuje svojvôľu vo veci konajúceho súdu pri hodnotení dôkazov i posudzovaní právneho stavu veci.

13. Napokon podľa názoru sťažovateľa tým, že najvyšší súd v predmetnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, bolo porušené aj jeho základné právo na verejné prerokovanie veci podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

14. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol vo veci samej nálezom, v ktorom vysloví porušenie jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým rozsudkom, ako aj postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým rozsudkom, zruší oba napadnuté rozsudky a vec vráti na nové konanie a rozhodnutie, ako aj prizná mu primerané finančné zadost'účinenia a trovy konania.

II.

15. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

18. Zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu vôbec nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo. Za zjavne neopodstatnenú je preto možné považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02).

19. Sťažovateľ tvrdí, že napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ako aj postupmi predchádzajúcimi ich vydaniu došlo k porušeniu týchto jeho základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru:

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Podľa čl. 46 ústavy

(1) Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

(2) Kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

(3) Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

20. Pokiaľ ide o namietané porušenie v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru napadnutým postupom krajského súdu, ako aj jeho napadnutým rozsudkom, ústavný súd uvádza, že jeho preskúmaniu bráni princíp subsidiarity

zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého môže ústavný súd konať o namietanom porušení práv sťažovateľov a vecne sa zaoberať predloženými sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovatelia nemôžu domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom, pričom právomoc všeobecných súdov je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

21. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

22. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

23. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu mohol sťažovateľ podať riadny opravný prostriedok – odvolanie, ktorý aj využil. Vzhľadom na to, že na preskúmanie rozsudku krajského súdu bol v prvom rade povolaný najvyšší súd ako súd odvolací v konaní na základe opravného prostriedku sťažovateľa v zmysle § 250l a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v správnom súdnictve, ktorého právomoc predchádza právomoci ústavného súdu bezprostredne preskúmať rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto veci,

ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (podobne IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07, III. ÚS 208/08, III. ÚS 72/09 a iné).

24. Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Najvyšší súd označeným rozhodnutím potvrdil podľa § 250q ods. 2 OSP opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie odporcu, keďže dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu sú v súlade so zákonom. Sťažovateľ sa nestotožňuje s právnym názorom najvyššieho súdu vysloveným v napadnutom rozhodnutí.

25. Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (m. m. I. ÚS 13/01, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu z hľadiska ústavnosti vtedy, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody.

26. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

27. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

28. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

29. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

30. Vychádzajúc z uvedených právnych názorov, ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal napadnutý rozsudok najvyššieho súdu.

31. Ústavný súd po preskúmaní rozsudku najvyššieho súdu konštatuje, že najvyšší súd sa relevantne vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľa (ktoré tvoria aj jej sťažnostnú argumentáciu) a svoje závery dostatočne odôvodnil, pričom z administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že právny predchodca sťažovateľa – oprávnená osoba si „3. apríla 1992 uplatnil nárok na [REDAKOVANÉ] vedený pod č. [REDAKOVANÉ]. Podaním z 30. júla 2004 uplatnený nárok vzal späť, na základe späťvzatia ktorého bolo konanie rozhodnutím č. R/2711/2004/Os z 12. októbra 2004 zastavené.

Podaním navrhovateľa z 30. júla 2004 doručeným odporcovi dňa 2. augusta 2004 navrhovateľ uplatnil v mene oprávnenej osoby opätovne predmetný reštitučný nárok. Oprávnenej osobe na základe rozhodnutia č. R/2630/2004/Os z 27. decembra 2004 bolo priznané právo na náhradu a zároveň mu bola uložená povinnosť v zmysle § 3 ods. 5 reštitučného zákona vrátiť kúpnu cenu za pozemok a to v o výške 11.339.- Sk, avšak za jeho života nedošlo k vráteniu kúpnej ceny reštituovaného pozemku. Na základe uvedeného rozhodnutia, a to ešte pred nadobudnutím jeho právoplatnosti, bola oprávnenej osobe [REDAKOVANÉ] poskytnutá finančná náhrada vo výške 11.171,83 € (336.562,50 Sk) podľa znaleckého posudku v celom rozsahu, pričom kúpna cena za pozemok nebola vrátená.

Uvedené rozhodnutie č. R/2630/2004/Os z 27. decembra 2004 bolo rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Sp/80/2005-32 z 1. marca 2007 zrušené a vec bola vrátená odporcovi na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní odporca vydal 24. januára 2008 nové rozhodnutie č. 2630/2004/PÚ/MBE zn. 595/08/1464/07/MBE, ktorým nároku žiadateľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] nevyhovelo z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok v zmysle § 5 ods. 1 reštitučného zákona. Uvedené rozhodnutie bolo taktiež rozsudkom Krajského súdu v Bratislave 7Sp/8/2008-83 zo 4. mája 2011 zrušené a vec bola vrátená odporcovi na ďalšie konanie.

Následne bolo vydané rozhodnutie odporcu, ktoré je predmetom preskúmvacieho konania. V preskúmvanom rozhodnutí vzal odporca do úvahy, že [REDAKOVANÉ] bol oprávnenou osobou, ktorý mal nárok na pozemok v podiele $\frac{3}{4}$ k celku.

[REDAKOVANÉ] v priebehu konania dňa 7. februára 2009 zomrel a v zmysle uznesenia Okresného súdu Bratislava I č. k. 2D/129/2009-33, Dnot 15/2009 zo 14. septembra 2009 sa jeho jediným závetným dedičom stal navrhovateľ. Z uvedeného

dôvodu mal navrhovateľ nárok po oprávnenej osobe na pozemku v podiele $\frac{3}{4}$ k celku. Vlastnícke právo k dotknutej nehnuteľnosti prešlo na štát dvomi kúpnyimi zmluvami: kúpnu zmluvou uzavretou dňa 21. novembra 1973 medzi predávajúcim [REDACTED] a kupujúcim Zoologickou záhradou v Bratislave, ktorou predávajúci predal nehnuteľnosť [REDACTED] o výmere 1.795 m², [REDACTED] v podiele $\frac{1}{2}$ k celku za kúpnu cenu vo výške 69.841,50 Kčs a kúpnu zmluvou uzavretou dňa 21. novembra 1973 medzi predávajúcou [REDACTED], rod. [REDACTED] a kupujúcim Zoologickou záhradou v Bratislave, ktorou predávajúca predala nehnuteľnosť [REDACTED] o výmere 1.795 m², [REDACTED] v podiele $\frac{1}{2}$ k celku za kúpnu cenu vo výške 34.032,50 Kčs. Pri uplatnení nároku navrhovateľ žiadal navrátenie vlastníckeho práva, nakoľko obe zmluvy boli uzatvorené v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, čo bolo preukázané.“.

Najvyšší súd ďalej po odcitovaní príslušných ustanovení reštitučného zákona uviedol, že v posudzovanej veci mal správny orgán (odporca) za preukázané, že „predmetný nárok bol uplatnený v súlade s príslušnými ustanoveniami reštitučného zákona, vlastníctvo k pozemku [REDACTED] vo výmere 1.795 m² pôvodné [REDACTED] [REDACTED] prešlo na štát z pôvodných vlastníkov v dôsledku kúpnych zmlúv uzavretých v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, a teda boli splnené podmienky uvedené v § 3 ods. 1 písm. j) reštitučného zákona.

Za stavu, že nároku na navrátenie vlastníctva s poukazom na splnenie podmienok v zmysle § 3 ods. 1 písm. j) reštitučného zákona bolo vyhovené, bolo povinnosťou správneho orgánu rozhodnúť, či je možné pozemok vydať, a nakoľko tento pozemok je vo vlastníctve právnických osôb, ktoré nie sú povinnými osobami v zmysle § 4 ods. 1 reštitučného zákona, správny orgán skonštatoval, že pozemok nie je možné vydať a preto priznal navrhovateľovi právo na náhradu a zároveň v súlade s reštitučným zákonom - § 3 ods. 5 mu uložil povinnosť vrátiť štátu sumu, predstavujúcu ekvivalentnú časť kúpnej ceny.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu pod pojmom navrátenie vlastníctva sa rozumie nielen navrátenie vlastníctva k pôvodnému pozemku, ale aj priznanie práva na (finančnú) náhradu za reštituovaný pozemok, ktorý nebolo možné navrátiť z dôvodov ustanovených v § 6 reštitučného zákona.“.

Najvyšší súd považoval za potrebné zdôrazniť, že skutočnosť, že „právny predchodca navrhovateľa v priebehu konania zomrel, pričom konanie o prejednaní dedičstva po ňom bolo pre nemajetnosť zastavené, je pre právne posúdenie predmetnej veci právne irelevantná. Pre posúdenie veci bolo rozhodujúce, či správny orgán rozhodol v súlade s reštitučným zákonom. Nakoľko povinnosť vrátiť kúpnu cenu reštituovaného pozemku za života právneho predchodcu navrhovateľa ešte neexistovala, neexistuje dôvod, prečo by mal byť tento záväzok navrhovateľa posudzovaný v súvislosti s dedičským konaním po poručiteľovi [REDAKOVANÉ]“.

S Ohľadom na ostatné námietky odvolací súd poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu a uviedol, že aj podľa jeho názoru je námietka sťažovateľa, podľa ktorej mal byť označený ako právny nástupca a nie ako dedič, nedôvodná a irelevantná. Pre najvyšší súd bolo „nespornou skutočnosťou, že podľa dedičského rozhodnutia navrhovateľ patril do okruhu dedičov – bol závetným dedičom po poručiteľovi (oprávnenej osobe), a to bez ohľadu na skutočnosť, že poručiteľ nezanechal žiaden majetok“. Rovnako absencia výrazu „podmienok“ na konci znenia prvého výroku nemala podľa názoru najvyššieho súdu žiaden právny význam vo vzťahu k zákonnosti napadnutého rozsudku krajského súdu, pretože ide o zrejmu chybu v písaní, nemajúcu za následok zmätočnosť či nezrozumiteľnosť výroku, ktorú je možné odstrániť postupom podľa § 47 ods. 6 Správneho poriadku. Taktiež požiadavku sťažovateľa doplniť do druhého výroku napadnutého rozhodnutia informáciu, že „náhrada bola vyplatená na základe neprávoplatného rozhodnutia, je neopodstatnená, a to z dôvodu, že tento výrok v dotknutej časti jasne a zrozumiteľne udáva dôvod, prečo k faktickému vyplateniu náhrady neprichádza“.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu „všetky zúčastnené osoby v priebehu správneho konania všeobecnú definíciu účastníctva v zmysle § 14 správneho poriadku splňali, tak ako to uviedol a odôvodnil prvostupňový súd v napadnutom rozsudku. Taktiež navrhovateľ nepreukázal, že by bol účastníctvom uvedených zúčastnených osôb v reštitučnom konaní ukrátený na svojich právach.“.

32. Na základe uvedeného najvyšší súd dospel k záveru, že námietky sťažovateľa uplatnené v jeho odvolaní neboli spôsobilé spochybniť zákonnosť opravným prostriedkom napadnutého rozhodnutia odporcu. Ďalej zistil, že odvolanie sťažovateľa neobsahuje žiadne

nové právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 OSP v spojení s § 2501 ods. 2 OSP a § 250ja ods. 3 druhej vety OSP s použitím § 246c ods. 1 OSP potvrdil.

33. Bez toho, že by sa ústavný súd chcel štylizovať do pozície skutkového súdu, ktorá mu nepatrí, ale predsa v záujme presvedčivého odôvodnenia svojho uznesenia, považuje za podstatné uviesť, že predovšetkým z obsahu odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ktorý z hľadiska dôvodov tvorí jednotu s odvolacím rozsudkom najvyššieho súdu (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 327/08), plynie podrobný skutkový obraz prejednáwanej veci.

34. Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí posudzoval v zmysle § 244 ods. 1 a nasl. OSP zákonnosť rozhodnutia a postupu verejnej správy a konštatoval, že správny orgán rozhodol v súlade so zákonom, a preto v zmysle ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o správnom súdnictve rozhodol tak, že rozhodnutie, ktoré logicky aplikovalo platné a účinné právne normy v súlade s ich účelom a významom, potvrdil.

35. Z popísaných skutočností, ako aj z citovaných záverov najvyššieho súdu podľa názoru ústavného súdu na prvý pohľad vyplýva ich akceptovateľnosť v ústavnoprávnej rovine plynúcej z požiadaviek podľa čl. 46 ods. 1 ústavy i podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ak za týchto okolností súdy konajúce v správnom súdnictve nedospeli k záveru o zásahu do subjektívnych práv a právom chránených záujmov sťažovateľa na báze nezákonnosti postupov a rozhodnutí orgánov daňovej správy, nemožno im z ústavného hľadiska nič vytknúť.

36. Z uvedených dôvodov ústavný súd považuje právny názor najvyššieho súdu, podľa ktorého odvolanie sťažovateľa neobsahovalo žiadne nové právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, za ústavne akceptovateľný. Odôvodnenie napadnutého rozsudku poskytuje dostatočný podklad pre uvedený právny záver, pričom poskytuje primeranú odpoveď aj

na sťažovateľom uplatnené námietky, preto ho nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Najvyšší súd dostatočným spôsobom odôvodnil, prečo odvolacie námietky sťažovateľa považoval za nedôvodné a prečo nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci. Ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu.

37. Podľa názoru ústavného súdu je potrebné zvýrazniť, že odôvodnenie sťažnosti sťažovateľom je (iba) ďalším pokračovaním tých istých argumentov v spore pred všeobecnými súdmi a sťažovateľ iba opakuje námietky, ktoré už boli predmetom preskúmania najvyšším súdom na základe jeho odvolania proti rozsudku krajského súdu, a jeho sťažnosť je vlastne iba polemika s právnym názorom krajského súdu a najvyššieho súdu. Sťažovateľ tak stavia ústavný súd do pozície bežnej prieskumnej inštalácie všeobecného súdnictva.

38. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. V konečnom dôsledku ústavný súd nie je opravným súdom skutkových omylov a právnych názorov všeobecného súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou.

39. Pretože napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nesignalizuje svojvôľu ani nedostatočnosť odôvodnenia, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto hodnotenia nahrádzať. Sťažnosť sťažovateľa preto v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 smerujúcej proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

40. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy absentuje prakticky akékoľvek odôvodnenie sťažnosti, teda sťažnosť v tejto časti neobsahuje čo i len jedinú konkrétnu a určitú ústavnoprávne relevantnú námietku, ktorá by mala svedčiť v prospech záveru o porušení označeného základného práva.

41. Ústavný súd v tejto súvislosti už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde [§ 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 písm. a)] vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

42. Ústavný súd v súhrne konštatuje, že sťažnosť v tejto časti neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, teda nespĺňa ani podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľa na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, ako aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

43. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základnému právu o obmedzení vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy, ako aj základnému právu podľa čl. 46 ods. 3 ústavný súd konštatuje, že keďže predtým nedospel k záveru o arbitrárnosti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemožno tieto rozhodnutia kvalifikovať ako arbitrárne ani v súvislosti s namietaným porušením týchto označených základných práv (obdobne IV. ÚS 368/2010, I. ÚS 446/2014, III. ÚS 341/2016).

44. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že najvyšší súd rozhodol o jeho odvolaní bez nariadenia pojednávania (na neverejnom zasadnutí), kvalifikujúc túto okolnosť

za pochybenie znamenajúce porušenie jeho práva na verejné prerokovanie veci podľa čl. 48 ods. 2 ústavy najvyšším súdom, ústavný súd uvádza, že postup najvyššieho súdu rozhodujúceho o odvolaní sťažovateľa proti napadnutému rozsudku krajského súdu bez nariadenia pojednávania bol v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, na ktoré v napadnutom rozsudku výslovne poukazuje (§ 250ja ods. 2 prvá veta OSP).

45. Podľa § 250ja ods. 2 v tom čase účinného OSP odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie. Ustanovenia § 214 ods. 1, 4 a 5 sa v konaní podľa tejto časti nepoužijú.

46. Ako to vyplýva zo znenia uvedeného zákonného ustanovenia účinného v relevantnom čase, hlavnou formou odvolacieho konania je konanie bez nariadenia pojednávania.

47. V nadväznosti na uvedené ústavný súd vyslovuje názor, že ak orgán verejnej moci (v danom prípade najvyšší súd) legálnym a dôvodným spôsobom aplikuje právo, dôsledky vo veci uplatnených právnych predpisov nemôžu znamenať porušenie základného práva alebo slobody sťažovateľa.

48. Z materiálneho hľadiska správne súdnictvo nie je vybudované na riešení skutkového sporu medzi žalobcom a žalovaným správnym orgánom. Sporové prvky možno identifikovať v právnom posúdení veci, na riešenie právneho sporu však pojednávanie nie je potrebné. Správne súdnictvo má charakter prieskumu, a to z hľadiska kritéria zákonnosti. Preto význam pojednávania ako úkonu súdu, na ktorom sa v plnej miere uplatňuje kontradiktórnosť pri objasňovaní skutkového pozadia prejednávanej kauzy, je v správnom súdnictve neporovnateľne menší ako v „klasickom“ civilnom sporovom konaní. Je potom logické, ak sa v druhej inštancii súdneho prieskumu pojednávanie v duchu právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom súdnom poriadku nariaďuje len výnimočne a prevažne na základe úvahy samotného odvolacieho súdu.

49. V sťažovateľovom prípade bolo pojednávanie nariadené a za jeho účasti aj prebehlo v prvostupňovej fáze súdneho prieskumu. Za týchto okolností nemožno uvažovať o relevantnom príčinnom vzťahu medzi základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a nenariadením pojednávania najvyšším súdom ako súdom odvolacím v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Ústavný súd ďalej konštatuje, že tým, že najvyšší súd ako odvolací súd nevykonával dokazovanie, nebolo potrebné ani nariadovať pojednávanie (Občiansky súdny poriadok neustanovuje odvolaciemu „správnemu“ súdu povinnosť vykonávať dokazovanie a ani nariadovať pojednávanie).

50. Za daných okolností považoval ústavný súd postup najvyššieho súdu, v rámci ktorého rozhodol vo veci sťažovateľa bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 prvá veta OSP), za ústavne akceptovateľný a udržateľný, a na tomto základe dospel k záveru, že nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených základných a iných práv, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto jeho časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

51. Tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, ktoré zrejme napádal ako dôsledok porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom a rozsudkom najvyššieho súdu (keďže sťažovateľ sťažnosť ani v tejto časti bližšie neodôvodňuje), ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti považoval iba za súčasť sťažnostnej argumentácie, ktorá sama osebe nepredstavuje dôvod ústavného prieskumu.

52. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie odporcu. O odvolaní sťažovateľa podanom proti tomuto rozsudku krajského súdu rozhodol najvyšší súd tak, že ho potvrdil. O jeho odvolaní tak bolo rozhodnuté príslušným súdom urýchlene a nepochybné kvalifikovane, ako už bolo konštatované v bodoch 31 až 39 odôvodnenia tohto uznesenia.

53. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

54. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2017